

FOR DEFENSE
BUY
UNITED STATES
SAVINGS
BONDS
AND STAMPS

Najstarejši
slovenski
dnevnik v
Ohio
—
Oglaš v tem
listu so
uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest
Slovene
Daily in
Ohio
—
Best
Advertising
Medium

FOR DEFENSE
BUY
UNITED STATES
SAVINGS
BONDS
AND STAMPS

VOLUME XXV. — LETO XXV.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), APRIL 29, 1942.

STEVILKA (NUMBER) 100

ANGLEŠKA ZRAČNA SILA TROSI SMRT IN RAZDEJANJE

Na sama skupina angleških bombnikov je pokrila eno štirjaško miljo neba. — Smotri angleškega letalstva.

JAPONCI BODO KMALU ZAVOJEVALI VSO BURMO

LONDON, 28. aprila. — Danes je napadlo nemške baze v Burmi stoletin angleških bombnikov in bombnih letal. Samo ena skupina teh bombnikov je pokrila več kot eno milijardo miljo neba. Bombniki so udarili, ko so se drugi bombniki z nočnih letov, po vseh sovražnikovih bazah, od Trondheima, visokih v norveškem severu, pa do Meksika, Porenja, kjer je srečala nemške industrije.

BERLIN JE SILNO NERVOZEN

Poročila iz Bazla v Švici nam kažejo, da je Berlin poln govorice o teh napadih angleške sile in da se vsak pošten Nemec danes zaveda, da nevarnosti. Berlinčani so razburjeni zaradi bombardiranja Luebecka in Rostocka, kjer mesta sta bili izpremenjena v kadece se razvaline.

SMOTRI ANGLEŠKE OFENZIVE

Smotri angleške zračne ofenzive trojni: Da se zlomi že itak silno opano nemško zračno silo na njegovem zapadnem boku. Da se še bolj disorganizirajo prekine tok nemških vojaških sil na rusko fronto. Da se odstrani nemško nevarnost na pomorskih poteh zankov, po katerih pošiljajo vojne potrebščine, s da se razbije nemške baze severu.

POVSEKONNO ZAVOJEVANJE BURME

Japonci pa bodo med tem končali z zavojevanjem Burme, katera zmaga ne bo nič druga kakor ona, s katero so

POULIČNA ŽELEZNICA JE POSTALA VČERAJ LAST MESTA CLEVELANDA

Akcija je bila izvršena ob navzočnosti župana Franka J. Lauscheja v Cleveland Trust Co., poslojpu. — Mesto je dobilo 4,400 novih uslužbencev.

Akcija je bila končno sklenjena. Včeraj jutraj ob devetih urah je Cleveland kupilo poulično železnico ter jo prevzelo v svojo upravo.

tem je zaključeno tridesetstopenjsko razpravljanje, ki se je pričelo za županovanja Toma L. Lauscheja.

FORMALNOSTI TRANSAKCIJE

Formalnosti nakupa oziroma preložitve poulične so bile završene v Cleveland Trust Co., po kateri je izročilo nekdanjemu sindikatu \$17,000,000 v davčnih bonidih; sindikat je izročil mestu tem bonidom odgovarjajoče čeke, mesto pa izročilo čke reprezentantom.

IZMENJAVANJE ITALIJANOV ZA GASOLIN

PERUZZALEM, 28. aprila. — Italijani so nedavno apelirali na naj izpusti večje število italijancev, ki so bili ujeti v boju v centralni Srbiji. Mihačlovič je izjavil, da je pripravljen izpustiti ujetnike, toda pod svojimi lastnimi pogoji: Za vsakega navadnega italijanskega vojaka zahteva eno "kano" gasolina; za vsakega častnika pet posod, za vsakega polkovnika pa 50 posod gasolina. Ta kupčija se je završila pretekli teden in Mihačlovič vporablja zdaj v svojih oklopnih avtih, ki jih je vzel Italijanom, tudi njihov gasolin.

Oče je iz ljubosumja ubil sebe in svoje tri otroke

Pred tem groznim dejanjem pa je še nevarno ranil nekega moža.

SANTA MONICA, Cal., 28. aprila. — Harold A. Fletcher, star 48 let, je ustrelil danes svoje tri hčerke in sebe, poprej pa je še ranil nekega prijatelja svoje žene, s katero ni živel skupnega življenja.

Fletcher, ki je zaposlen na nekem zemljišču pri "trailerjih", se je včeraj popoldne sestel s svojo 26 let staro ženo Joan, katero je vzel na svoj dom na obisk k otrokom. Od tam je žena odšla na dom Mrs. Roberts, kjer je živela.

Ko je pozneje govorila s 26 let starim Johnom Carderjem, sinom Mrs. Roberts, je prišel Fletcher ter ga dvakrat ustrelil v vrat. Carder leži nevarno ranjen v bolnišnici. Fletcherjeva žena je tedaj zbežala, Fletcher pa je šel na svoj dom, kjer je dejal svoji gospodini, Mrs. Pate:

"Zdaj jih bom pa končal, ker sem že dobro začel." Po teh besedah je odšel v sobo, kjer je ustrelil svoje tri hčerke v starosti 5 let in 4 leta in 20 mesecev, kakor je še sebi pognal kroglo v glavo.

NOVA TOVARNA

Ameriška vlada je dala večeraj dovoljenje za zgradnjo velike nove tovarne, kjer se bo izdelovalo bombnike. Tovarna bo v bližini clevelandškega letališča ter bo stala \$50,000,000. Vojni departament je odredil nakup zemljiškega kompleksa s površino 393.95 akrov v Brookpark Village, kjer bo stala tovarna.

Velika patriotična parada v Clevelandu

Prva obsežna parada v drugi svetovni vojni, se bo vršila jutri večer, 30. aprila. Parada se je aranžirala kot predhodnik velikanske kampanje med delavci za podpise in obljube za nakup vojnih bonдов.

Priredba je pod pokroviteljstvom Clevelandškega vojnega bondnega odbora. Nad deset tisoč oseb se je že prijavilo za marširanje. Mnogi bodo v uniformah, drugih v oblekah, ki jih nosijo pri delu. Med njimi bodo godbe na pišala, nekatere iz višjih šol, druge pa predstavljajo veteranske in druge organizacije.

Parada, ki se prične v University Circle ter se bo pomikala zapadno po Euclid Ave., se bo pričela ob 6:30. Videlo se bo krasne flote, slikovite zastave, ki bodo nudile zanimiv prizor.

Ko se bo povorka približala E. 21 St., se ji pridruži delavci in delavke raznih obrtov in tovarn. Na 17. cesti bo popolnoma zbrana in od tam se bo pomikala do Public Square.

Vile rojenice

Včeraj jutraj so se zglasile vile rojenice in pustile pri družini Mr. in Mrs. Louis Gricar, 14614 Thames Ave., krepkega sinčka, prvorojenčka. Dekliško ime matere je bilo Stephanie Mauri. Mati se s detetom nahaja v Booth Memorial bolnišnici ter se dobro počutita. Obiskniki bodo dovoljeni po treh dneh. — Čestitamo!

Rusi pobili v dvajsetih tednih en milijon Nemcev

Tekom zimske kampanje pa so zavzeli 11,000 "obljudenih krajev" in 60 mest. — Živahna akcija ruskih četnikov.

KUJBISEV, Rusija, 28. aprila. — Komsomolskaja Pravda poroča, da so Rusi tekom svoje zimske kampanje pregnali Nemce iz 11,000 "obljudenih krajev" in iz šestdesetih mest.

"Pravda", glasilo komunistične stranke, pa je pred tem poročala, da so Rusi pobili v dvajsetih tednih, pričenši s 6. decembrom, en milijon Nemcev.

Z izjemo na severu, kjer Rusi noč in dan bijejo Fince, je na vsej ostali fronti silno blato, ki onemogoča vse večje operacije. Visoko na severu, kjer se je sneg pričel pravkar tajati, divjajo srdite bitke.

Dočim sta voda in blato zavrla napredovanje sovjetske armade, so pa ruski četniki povečali svojo aktivnost ter udarjajo z bliskovitimi udarci Nemce v hrbet, razdirajo njihove komunikacije ter jim razstreljujejo municijske zaloge.

Poročila iz Stockholma nam znanjajo, da je ves okraj okoli Ilmen jezera, na severni fronti, v oblasti Rusov, ki niso vzeli samo še Staraje Ruse in Novgoroda.

"RAZKRINKANJA" NI

Frank Zaitz, urednik "Proletarca", je v svojih "Komentarjih", tičočih se "Enakopravnosti" oziroma njenega urednika in Kristanovega banketa, namigaval, da se ni pozabljen, "kdo je Tone Šabec bil, kaj je pisal in kaj je govoril", češ, da se lahko "razkrinka". — Urednik Enakopravnosti je Zaitza javno pozval, naj našteje v javnosti Šabecve grehe, kakor je priobčil Zaitz v Proletarčevih "Komentarjih" z dne 29. aprila sledeče "razkrinkanje."

"Tone Šabec se je v Enakopravnosti dne 24. aprila zelo razljutil, ker na prvi strani, ki mu omembe v Komentarjih, ni se ga tičejo, niso bile vseč. Da tudi sedaj "ni z nami", nu, tega mu ni treba poudarjati. Tudi se ga ne pogreša. Na njegov "poziv" se bi lahko marsikaj reklo. A bilo bi tratenje prostora in časa."

Za natočevanja in vzbujanje sumničenj, pa ni "bilo tratenje prostora in časa..."

Kultura

PEVSKO DRUŠTVO "ZARJA"

Naznanja se vsem pevcem in pevkom zbora "Zarja", da se vrši redna pevka vaje v petek zvečer, 1. maja, namesto v četrtek. Vzrok je, ker je pevovodja v četrtek zaposlen drugje. Prosi se, da ste vsi navzoči, ker se je treba pripraviti za skupni koncert, ki se bo vršil v nedeljo, 17. maja v Slovenskem narodnem domu, v prid vojnemu reliefu, ali v pomoč vojakom, ki se borijo proti fašizmu.

Zadnji pozdrav

Članstvo društva Združeni bratje št. 26 S. N. P. J. je prošeno, da se nočijo snide v pogrebem zavodu August F. Svetek, 478 E. 152 St., da se izkaže zadnjo čast pokojnemu članu Thomasu Tekavec. Jutri jutraj se vrši pogreb.

Prva mestna poteza v zadevi po- ulične železnice

Župan Lausche bo najbrže odredil odstranitev naprav, v katere se meče voznina, ker je njihova kovina potrebna pri produkciji letal.

Ena izmed prvih potez mesta Clevelanda pri upravljanju po- ulične železnice, bo morda v tem, da se bo vzel iz vozov po- ulične in iz avtobusov napravo ali zabojčke, v katere mečejo potniki vožne listke ali denar. Kovina, iz katere so izdelane te naprave, je namreč zelo potrebna pri izdelovanju letal.

V slučaju, da se bo ta ideja uresničila, bodo morali sprevedniki in vozniki avtobusov kolektati voznino ter "ringati" vsako posamezno desetico, kakršen je bil slučaj pred četrto stoletjem.

Župan Frank J. Lausche in Walter J. McCarter, novi komisar Municipalnega transit sistema, pod kakršno označbo bo sedaj znana po- ulična, resno razmotrivata to zadevo.

Da se konča razburjenost med uslužbenci po- ulične železnice in da se razprši vse obstoječe dvome, je župan Lausche kmalu po polnoči objavil izjavo, s katero izreka dobrodošlico uslužben- cem pri njih vstopu v mestno službo ter obljublja, da bo — vsaj začasno — vzdrževana pravica njihovih penzij in zavarovalnine.

ZDRAVNIK UMORIL ŽENO, 2 OTROKA IN SEBE

ROCK SPRINGS, Wyo., 28. aprila. — Dr. J. F. Ryan je z morfijem zastrupil svojo ženo, svoji dve mali hčerki in sebe. V pismu, ki ga je pustil, je navedel, da je bila bolezen vzrok groznega dejanja.

Važen sestanek v uradu SDZ

Jutri, v četrtek, ob osmih zvečer, bo v uradu Slovenske dobrodelne zveze važen sestanek vseh patriotičnih slovenskih mož in žena, da se ukrene vse potrebno za organiziranje aktivnosti kampanje za prodajo vojnih bonдов in varčevalnih znamk.

Ker je zadeva zelo resna in ker Slovenci ne smemo zaostati za drugimi narodnostmi Clevelanda, je skrajno potrebno, da se udeležijo tega sestanka čim več naših ljudi, katerim se bo dalo potrebna navodila. — Pridite gotovo!

Shod v Lorainu

V nedeljo, 3. maja, ob 7:30 zvečer, se bo pričel v Lorainu javen shod, na katerem bodo govorili domači govorniki ter Rude Trošt iz New Yorka. Naši ljudje v Lorainu so vljudo vabljeni na to skupščino.

Himen

Danes sta se poročila vsem dobro poznani kulturni delavec v Slovenskem delavskem domu, Henry Prince, 16203 Huntmere Ave., in Anna Žužek. — Bilo srečno!

Pogreb

Pogreb pokojne Mrs. Mary Raukar se bo vršil iz pogrebne- ga zavoda August F. Svetek v četrtek popoldne ob 2:30 uri na Highland Park pokopališče.

VAŽNA POJASNILA PREDSEDNIKA ROOSEVELTA AMERIŠKEMU LJUDSTVU

Pripraviti se moramo na žrtve in pomanjkanje, kajti samo s trdim delom, žalostjo in krvjo bo izvojevana zmaga.

LASKAVA POHVALA RUSIJE IN SVARILO VICHYJU

WASHINGTON, 28. aprila. — Predsednik Roosevelt je noč v svojem govoru ameriškem ljudstvu razodel, da je v svojih pozicijah na daleč vsake- bi ležečih frontah "več stotiso- čev ameriških vojakov in mor- narjev," nakar je pozval ljud- stvo, naj se pripravi na žrtve in na to, da bo plačalo za zmago "s trdim delom, žalostjo in krv- jo."

Predsednik je apeliral na ljudstvo, naj se odpoje vsem udobnostim, ki niso neobhodno potrebne, in vsemu trošenju de- narja za stvari, brez katerih se lahko izhaja.

Svarilo izdajalcem v Vichyju

Nato je predsednik posvaril po Vichyju dominirano Franci- jo, da bodo zavezniki zasegli francosko ozemlje, v katerem koli delu sveta, da s tem pre- prečijo osišču vporabo tega te- ritorija.

Izjavljal, da bodo vsi svo- bodoljubni Francozi razumeli potrebo takih korakov, da se "reši Francijo pred sužnostjo, v katero jo hočejo spraviti njeni zunanji sovražniki in notranji izdajalci," je predsednik izrazil bojazan radi prihoda Lavalove klike na oblast, ker želi slednja spraviti Francijo "pod nacijski despotizem."

Migljaj izdajalcu Lavalu

To je bilo nedvomno svarilo Lavalu, naj slednji nikar ne iz- roči Martinika in Madagaskarja nacistom, nakar je predsednik zagotovil, da se bo ameriška zračna sila "borila za osvobodit- ev najtemnejšega kontinenta Evrope."

Predsednik je ob tej priliki prvič povedal, da so ameriške čete že zavzele svoje pozicije na Bližnjem in Srednjem vzhodu.

Laskave besede o Rusiji

Glede evropske fronte je pred- sednik dejal: "Na evropski fronti je tvori- la največji dogodek preteklega leta vseuničujoča ofenziva veli-

kih ruskih armad, izvajana pro- ti silnim nemškim armadam. Ruske čete so uničile in še ved- no uničujejo več oborožene sile naših sovražnikov — moštva, letal, tankov in topov — kakor pa vsi zavezniški narodi sku- paj."

Izjava glede Francije

Glede Francije je predsednik dejal: "Ogromna večina francoske- ga ljudstva ve, da je boj za- vezniških narodov njegov boj in da pomeni zmaga zaveznikov o- svoboditev in restoracijo francos- ke svobode iz sužnosti, v katero jo potiskajo njeni zu- nanji sovražniki in notranji iz- dajalci."

Nihče naj nezasluži nad\$25,000 na leto

Predsednik je dejal, da je hranjenje in kupovanje vojnih bonдов neobhodno potrebno, in da ne bi smela letna plača no- bene osebe v Ameriki presegati po odbitju davčnih dajatev, \$25,000.

Narodni ekonomski program

Zatem je predsednik očrtal sledeč narodni ekonomski pro- gram:

1. Potom višjih davkov mora- mo obdržati osebne profite in profite korporacij na nizkem staležu.
2. Mi moramo določiti "strop" cenam raznih potrebščin in na- jemnin, da se te cene ne bodo mogle dvigniti iznad tega stro- pa.
3. Stabilizirati moramo mezde in plače.
4. Stabilizirati moramo cene poljskih pridelkov.
5. V vojne bonde moramo in- vestirati več milijard dolarjev.
6. Racionirati moramo vse potrebščine, ki so redke in gle- de katerih utegne zavladati po- manjkanje.
7. Apelirati moramo, da se ne bo kupovalo na obroke in da se bo odplačalo dolgove in hipo- teke (mortgages).

Pavelić kliče nemško vojsko na pomoč proti Hrvatskim upornikom

BERN, 25. aprila. — Po naj- novejših poročilih so uporniške čete prisilile hrvatsko lutko- vlado Ante Pavelića, da je za- prosila za nove nemške okupa- cijske čete.

Uporniški voditelji, ki so si na- deli ime "ljudski komisarji" delujejo v dolini Vrena v južni Hrvatski, kamor jim baje An- gleži pošiljajo pomoč po zraku.

Poročila pravijo, da so letala spustila večje število vojakov redne jugoslovanske vojske v polni opremi in velikimi količi- nami dinamita.

Pavelićevi viri sporočajo, da je tesen prijatelj in sodelavec Pavelića našel "slavno" smrt v bojih s četniki pri Bugojnu v Jugoslaviji. Istočasno hrvatski

tisk pod nemškim nadzorstvom poroča, da so letalske sile na- padle uporniške oddelke v oko- lici Petrove gore pri Zagrebu in da je bil Pavelić napaden bli- zu Zagreba.

Poročila nadaljujejo, da so u- bežniki iz Pavelićeve vojske u- stanovili "zeleno vojsko" in da se bore proti nemškim okupa- cijskim četam in proti Paveliće- vi, Nemcem prijazni vladi.

Neljub slučaj

Včerajšnji dopis, ki ga je na- pisal Mr. Jože Grdina, je prišel po neljubu pomoti v list, preden je bil prečitan v odtisu zaradi morebitnih napak. Dopisnika in čitatelje prosimo, da nam opro- ste ta neljub slučaj.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

ZADNJE HITLERJEVE TIRADE

Govor, ki ga je imel Hitler v nedeljo pred rajstgom, je zelo bodrilen za zavezniške narode. Hitler je uvidel ob tej priliki potrebo ponovitve vseh alibijev in izgovorov za izjalovitev svoje kampanje v Rusiji, kjer ne more zlomiti odpora ruskih armad in ruskega ljudstva. Tako je napačila na primer zima štiri tedne prezgodaj, in dočim se je moral boriti Napoleon v mrazu, ki je znašal 25 stopinj, so morali Hitlerjevi vojaki prenašati 53 stopinj mraza. Dalje je Hitler priznal, da niso bili niti nemški vojaki, niti tanki niti lokomotive pripravljene na tolikšen mraz. Hitler je priznal, da so se nemški živci napeli in da je disciplina silno trpela. On je celo priznal, da je bil trenutek, ko je grozilo uničenje vsej njegovi armadi. V tem svojem zadnjem govoru ni nič več obetal, da bo še letos zdrobil Rusijo, temveč je dal razumeti, da se bo treba pripraviti na zopetno zimsko kampanjo. Njegovo sedanje svarilo, češ, če Nemčija izgubi to vojno, utegne pomeniti to njeno razsulo, ni izjava zavojevalca narodu zavojevalcev. To je krik voditelja, ki se nahaja v defenzivi ali na umiku.

Kaj je Hitler upal doseči s tem govorom, je težko reči. Njegov govor je bil ena sama dolga oravičba pred nemškim ljudstvom za sam obstoj te vojne; Hitler si je namreč obupno prizadeval, zvaliti krivdo zanjo za svoje sovražnike, zlasti na "jude." Toda svet je slišal že toliko njegovih govorov te sorte, da en govor več ali manj ne pomeni ničesar več.

Toda bilo temu že kakor koli, zavezniški narodi si ne smejo dovoliti, da bi jih uspaval. Njihova naloga je, da udarijo z vsemi silami, ki so jim na razpolago, po njegovih armadah, ki so povzročile že toliko v nebo vpijočega zla.

Tooliko je jasno, da je bil njegov govor namenjen v prvi vrsti samoopravičbi. Odkar je ruska kampanja zanesla v Nemčijo samo grozote in agonijo, s katero je on onesrečil druge narode, je pričel kričati in jokati, da ga goljufa zgodovina. Ne smemo namreč pozabiti, da on živi samo zgodovini; on se smatra za odrešenika nemškega naroda ter sta ljudstvo in armada samo orodji njegove usode. Globoka in mrzka apatija, ki visi danes nad Rajhom, dokazuje, da je njegovo orodje otopelo. Zato zahteva nove polnomoč, da more poljubno nastopati proti vsem, ki ne "store svojih dolžnosti."

V enem odstavku svojega govora je rekel, da je bilo "nespametno" od strani Velike Britanije in Amerike, da sta izzvali Japonsko v vojno, dočim v isti sapi trdi, da se bo Anglija lahko rešila samo "s pomočjo Evrope." Zdi se, da se vrača Hitler k idejam svoje knjige "Mein Kampf," v kateri je bila Francija večna sovražnica, Anglija pa prijateljica in partnerica Nemčije proti težnjam Japonske. Kljub vsem njegovim kontradikcijam, je bilo jasno, da bi rad povedal, da vojna Japonske ni njegova vojna. Toda prav tako sodijo o svoji vojni Japonci: ako se jim posreči zasesti Burmo in odrezati Kitajsko, bo njihova glavna skrb, da obdrže to, kar so zavojevali ter se jim ne bo prav nič mudilo v Indijo.

Hitler je dalje dejal v svojem govoru, da bo vzdorna fronta pozorišče velikih in odločilnih bojov. Napadi angleške zračne sile na Rostock in na druga nemška mesta, so povzročili ogromno škodo, kar Hitler priznava, ko pravi, da bo te napade povrnil, toda da je začasno zaposlen proti Angliji z vojno svojih podmornic. To pomeni, da Hitlerju primanjkuje zračne sile za boj proti Rusiji in zapadu hkratu.

Hitler je govoril svoj zadnji govor ob času, ko so prilike za njegovo zmago čimdalje manjše. Neizgovorjene misli njegovega govora sugerirajo, da se Hitler zaveda, da ne more računati na direktno pomoč od Japonske, da bo vojna proti Rusiji še dolgo trajala in da je trdno privezan na to negotovo fronto.

On apelira zdaj na Evropejce v imenu Evrope, ker nima nikamor drugam nasloviti svojega apela. Odrešenik Nemčije je prispel zdaj do točke, ko mora beračiti pri

UREDNIKOVA POŠTA

Od srca do srca

Te vrstice mi je težje pisati od vsega, kar je kdaj moje skromno pero dalo od sebe, kajti še nikdar se nisem tako močno zavedal, da mora vse, pa naj povem kar koli in kakor koli ostati v neskončni daljavi za tem, kar mi je v srcu in se ne da izraziti z nobeno besedo. Tudi se ne strinja z mojimi navadami, da hodim s tem v javnost; izogniti se pa ne morem, zakaj povsem nemogoče bi bilo pisati vsem, ki so se me spominjali in mi na razne načine čestitali ob moji pet in sedemdeset letnici. Vrh tega so moji prijatelji že naredili javno zadevo iz te obletnice in tako mi bo gotovo odpuščeno, če podajam tudi svojo zahvalo v javnosti.

Saj bi stokrat rajši — oh, ne le privatno pisal, ampak vsakemu segel v roko in pogledal v oči in to bi morda bilo, bolj zgovorno od vsake besede. Toda v ta namen bi moral iti tako rekoč od naselbine do naselbine po vsej ameriški Sloveniji in toliko bi bilo rokovanja, da ne bi bilo kmalu opravljeno. Naj mi torej še enkrat pomagajo prijatelji uredniki in tiskar.

Z imenom ne bom omenjal nikogar, predlog bi bil tak pregled. Že brzojavnih čestitk, prečitanih na banketu v Clevelandu je lep kupček; še nekoliko so mi jih izročili v nedeljo na koncertu Glasbene matice. Pred tem in po tem so mi prihajala voščila na dom. Moje žena jih je spravila vse. Ona ve bolje, kaj je red kot jaz ...

Vsi, ki so mi jih poslali v svojem, ali v imenu svojih organizacij in zavodov, naj tukaj sprejmejo mojo zahvalo in mi verjamejo, da ni nič manj iskrena kot njihove lepe čestitke. Med njimi so imena, ki obujajo spomine na stare čase in skoraj pozabljene boje; če se ti stari tovariši danes ozro po svetu, ki so ga vsak po svoje pomagali pripravljati, lahko uživajo z menoj vred zadoščenje, da trud in žrtve niso bile zaman. Oni vedo, kljub grozotam sedanjih svetovnih tragedij, ki pa je v življenju človeštva vendar le kratka medigra, koliko so nekdanji trpeli nezasišanih krivic, pa so se, hvala njihovim vztrajnim naporom odpravile ali vsaj izdatno omilile; oni vidijo trume po pohodu, kjer so včasih bili le posamezni "čudaki", bojevniki in klicarji v puščavi.

Drugi so, imenujejo moje učence. Hvala jim za take laskave besede; če so se res kaj naučili od mene, upam, da bodo prikosili svojega učitelja in prebrčan sem, da bodo deležni te, katere sam, ker je večni zakon tak, morda ne dočakam.

Pa so možje na odgovornih mestih, ki polagajo kamen na kamen pri stavbi bodočnosti. V zahvalo spremljajo njih delo moje srčne želje za tisti mnogo večji dan, ko bo dograjeno in bo dom pokrit — dom svobode in pravičnosti za narod, čigar sinovi smo in oni večji dom za človeštvo, v katerem naj postanejo bratje in sestre vsi, ki so si še tuji, ker se noč še ni umaknila dnevu in je zarja še na drugi strani gora.

Hvala tovarišem urednikom, ki so mi posvetili članke in dali mnogo prostora dopisnikom za enak namen. Ko sem čital, sem se čutil neizmerno počaščenega, toda v srcu je bila tudi ožornost, katero povzroča zavest, da bi bile krasne besede morda

opravičene, če bi bil storil vse, kar človek želi in namerava, pa vendar v najboljšem slučaju le deloma izvrši, ker njegova moč nikdar ne doseže njegove volje.

Tudi onim, ki so v marsičem drugačnega mišljenja, pa so se me vendar prijazno spomnili, bi rad izrazil svojo zahvalo. Človek se bojuje za to, kar verjame, da je prav, zaradi tega pa spoštuje vsako pošteno prepričanje in dobro mi de zavest, da tudi sredi najljutejših bojov nikdar nisem žalil nasprotnika. Saj so mnogi izmed njih v osebnem občevarju postali moji dobri prijatelji.

Bilo je seveda tudi sovraštva, ki plodi krivice. Toda komur življenje ni popolnoma tuj svet, ve, da je to neizogibno. Daleč smo še od časov, ko se bodo ljudje mogli in hoteli popolnoma razumeti in bo sovraštvo vsled tega postalo smešno in izmrlo. Na to stran svoje preteklosti sem pozabil — kot bi Cankar dejal. Šlo je mimo in ni ga več ...

Cankarjeva ustanova je ob moji obletnici priredila banket. Ko je sprožila to misel, sem se obojavil. Danes se tej koristni ustanovi iskreno zahvaljujem. Ta svečanost se je razvila tako, da je še meni bilo kljub prevelikemu slavljenju mogoče vztrajati do konca, kajti če se je človek naučil, v duhu preskočiti svoje pogostoma ponavljano ime, je spoznal, da so se prav za prav proslavljale ideje, ki so večje in mogočnejše od umrjajočega človeka. Ko sem poslušal govore in deklaracije, petje in glasbo, gledal nastope sodelujočih in vedenje družbe, me je prešinilo veselje, ker so bili navzoči tudi gostje, ki še niso dolgo med nami. Mnogo so že opazili po naših naselbinah, kar jim doma ni bilo znano. Na tem banketu so pa videli malo sliko ameriške Slovenije, ki jim gotovo ostane v spominu tudi tedaj, ko se vrnejo v srenejši dom. Program je bil in je moral biti strogo določen, a vendar sem se moral brzdati, da nisem skočil na noge in zaklical: "Glej-te, prijatelji iz stare domovine, kaj so Slovenci v tej deželi naredili iz sebe! Prišli so iz revščine in teme, ubežali so zatiranju in zasramovanju. Često ste jih imenovali izgubljene sinove in naredili križ kakor čez slab račun. Glejte, tu so vstali iz ponižanja in noči. S svojim trudom, silnim trudom, ki jim ožulji roke in upognil pleča se se dvignili in dali svojim otrokom, česar sami nikdar niso uživali. Pogledajte zdajto ameriško Slovenijo, poslušajte njene glasove! Majhna je, a svoji prvotni domovini dela čast z delom svojih rok in s plodovi svojih umov. Kadar vzide sonce in se vrnete, lahko sporočite osvobodeno domovino, da njeni sinovi in hčere niso izgubljene ..."

Da, zato sem bil hvaležen Cankarjevi ustanovi, da je priredila ta banket.

Dobro vem, koliko dela in požrtvovanja je bilo spojenega s tem. In moja hvaležnost gre vsem, ki so pomagali, da je bil uspeh tako popoln. Vsem, prav vsem, prirediteljem in vodjam, govornikom in recitatorjem, pevcem in glasbenikom, gostom, ki so se udeležili in onim, ki bi se bili radi, pa so bili zadržani, vsem, ki so se trudili s pripravi vsake vrste, ženam in dekletom, ki so kuhale, pekale, cvr-

le, stregle pri mizah in opravile toliko neopaznega dela, organizacijam, ki so priskrbele krasne cvetlice in deklicam, ki so mi jih prinesle, vsem, ki so mi prišli stisnit roko in — kajpada vsem v stari nesrečni domovini, o katerih vem, da čutijo enako kakor tukajšnji prijatelji in tovariši, vsem, ki delajo in se trudijo in se bojujejo za svobodo in pravičnost, za dobroto in lepoto, vsem, ki pomagajo Ameriki do zmage in s tem pospešujejo prepoved sveta, moja iskrena, iz globočine srca zajeta hvala!

Ethbin Kristan.

Da, zato sem bil hvaležen Cankarjevi ustanovi, da je priredila ta banket.

Dobro vem, koliko dela in požrtvovanja je bilo spojenega s tem. In moja hvaležnost gre vsem, ki so pomagali, da je bil uspeh tako popoln. Vsem, prav vsem, prirediteljem in vodjam, govornikom in recitatorjem, pevcem in glasbenikom, gostom, ki so se udeležili in onim, ki bi se bili radi, pa so bili zadržani, vsem, ki so se trudili s pripravi vsake vrste, ženam in dekletom, ki so kuhale, pekale, cvr-

Poveljnik samaritan-ske ladje

Gus Persson, kapitan švedske motorne ladje Sicilia, ki je nedavno odplula iz New Yorka v Grčijo z živili in zdravili na krovu.

le, stregle pri mizah in opravile toliko neopaznega dela, organizacijam, ki so priskrbele krasne cvetlice in deklicam, ki so mi jih prinesle, vsem, ki so mi prišli stisnit roko in — kajpada vsem v stari nesrečni domovini, o katerih vem, da čutijo enako kakor tukajšnji prijatelji in tovariši, vsem, ki delajo in se trudijo in se bojujejo za svobodo in pravičnost, za dobroto in lepoto, vsem, ki pomagajo Ameriki do zmage in s tem pospešujejo prepoved sveta, moja iskrena, iz globočine srca zajeta hvala!

Ethbin Kristan.

Iz ameriške Ljubljane

EUCLID, Ohio. — Danes se moje poročilo tiče več stvari. Pričela bom pri Progressivnih Slovenkah. Za Rdeči križ smo darovale vsoto 50 dolarjev, dalje smo kupile bond za \$100, da storimo dobro delo za našo novo domovino.

Naša dekleta in žene pri krožku št. 3 so postale nekam bolj molčeče, ne vem kaj je vzrok. Kje je naša nova poročevalka ostala?

Poročati tudi hočem, da smo se udeležile banketa, ki je bil prirejen v počast Ethbinu Kristanu. Tu vam povem, da kadar se kaka skupina nameni iti skupno, naj nikar ne posnema našega krožka. Ako me bo naša predsednica zopet potegnila za ušesa, bom pa prihodnjič tiho.

Naj opišem naše potovanje v Slovenski narodni dom na St. Clair Ave., kjer se je banket vršil. Sklenile smo, da gremo na banket, to je bilo v 24. urah. Nič nismo nobile frizerk, nič novih oblek. Kako smo se pa sešle skupaj ve pa samo naš councilman g. Derdič, soproj naše aktivne članice. Toda prosim, nikar ne vprašajte po nadaljnjih informacij. Torej ob določen uri, seveda po ženski točnosti, kakor je pač naša navada, smo se zbrale vsaka na določenem mestu. Jaz sem bila pri skupini naše tajnice, naš fizar je bil g. Ster. Peter, prosim, naj ostane naše modrovanje po poti, naša tajnost. Gotovo, obljuba naše članice Zagar ostane na svojem mestu, ker kakor pravi pregovor "Obljuba dolga dela".

Ko pridemo na mesto, smo bile ene prvih. Malo si razgledamo in dvorana se je pričela polniti, kmalu je bilo veselo razpoloženje. Točno za nami (dve uri) jo primaha druga skupina naših članic.

Ko si malo ogledajo, se začudijo kje je naša predsednica. Dobim nalogo, da se informiram, kje se je zgubila. Sreča v nesreči, da ima telefon. Ko zmečemo vse nikle v tisto pušico, končno zvemo, da se nahaja na "štric kari".

Debatirati pričnemo kako, da je do tega prišlo in končno pridemo do zaključka, da je vsega tega sama kriva. Da ni imela

naših vstopnic, bi bilo še neka-ko smo se pa bale kaj bo z nami. Naš sklep je bil takoj storjen, molčite in trpite, da nevihta pojenja. Da ste videli kaj je počela, me smo pa trpele kakor smo vedele in znale, ker smo seveda bile pod njeno komando.

Začel se je program in ona je morala odjenjat. S programom smo bile zelo zadovoljne, samo malo predolgo se je vlekel, ker je bila ura že 12, me pa smo tako daleč od doma. Po programu se malo zamudimo v pivskih prostorih in nato hajd domov, dasi bi bile radi ostale še nekaj časa.

Ker je bila pozna ura, smo poklicale taksi. Kaj vse je slišal ta fant, naj ostane tiho. Toda sklenile smo, da ne damo nikoli več prilike naši predsednici, da bi pozabila sama sebe doma.

Toraj, da smo napredne, ni dvoma. Upam, da bomo zopet kot druga leta, metale tiste "kroglice", kadar bo lepo vreme. Seveda ni še nič formalnega. Toliko pa že lahko povem, da če pridejo posetniki k nam v Euclid, da že danes obljubim, da dobi, ako se zgleda pri eni ali drugi članici krožka št. 3, cvetlico iz domačega vrta, ker je pri nas že vse v cvetju. Obiščite nas, kadar vas pot popelje v Ljubljano. Nudi se vam sedaj tudi razgled na novo mesto, kjer nekateri imenujejo prostor, kjer so nove hiše, ki so po večini že dodelane.

Naj za danes zadostuje, ako ostanem pri dobrem zdravju po tej nevihti, se mogoče še kaj oglasim.

Mary Medvešek.

NAŠE ZALOGE GUMIJA

Ameriška civilizacija se premika na kolesih in večina teh koles potrebuje gumijeve obročje. Vojna za svobodo je tudi vojna koles, vojna koles z gumijevimi obroči na vojnih vozovih, vojaških kamionih in pristajalnih opreham vojaških letal. Gumij se rabi tudi za kolesje mogočnih tankov in za prevleke gasolinskih tankov vojnih letal, da jih krogla zlahka ne prebijejo.

To je razlog, da Združene države potrebujejo več gumije kot kdaj poprej. Potrebujejo ta gumij, ali dobivati ga ne morejo. Pred vojno je več kot 90 odstotkov vsega gumija, ki se rabi v Združenih državah, prihajalo iz Daljnega Vzhoda. Večji del je prihajal iz Malaje in Nizozemskih Vzhodnih Indij in vsakdo zna, kaj se je zgodilo v Malaji in Nizozemskih Vzhodnih Indijah. Japonski sovražnik je tam.

Zato, nikomur ni dovoljeno kupovati nove obročje za običajno mirovno vožnjo. Celo gumij, ki se rabi za popraviljanje starih obročev je skrbno racijoniran in smo prenehali izdelovanje dolge vrste produktov, za katere je gumij potreben in smo omejili izdelovanje še daljše vrste produktov.

Vlada Združenih držav je znala, da Japonci utegnejo slediti Nemčiji in Italiji v blazni nakani prisvojevanja sveta, in zato si je v dnevih pred Pearl Harborjem nakopičevala zaloga novega gumija. Vendarle zaloga nakopičena ne znaša mnogo več kot količina gumija, kakršno so za časa miru vporabljal motoristi, tovorni avtomobili in druge mirovne svrhe vsakih 12 mesecev, približno 600.000 ton. Sedaj pazimo na to, da ta za-

loga gumija traja čim dalje, goče in da se rabi le za stvar, so nujno potrebne za stvar, tej vojni. Tudi izdelujemo gumij, ki se izdeluje iz petroleja. Gradimo nove tovornjake za izdelovanje tega gumija in po enega leta, več ali manj, ga imeli precej.

Druga stvar, za kar se pravi, je pomagati latinskim ameriškim dežlam, da povečajo pridelovanje naravnega gumija in odposlali smo izvedence v Južno Ameriko, da pomagajo zopet v Ameriko gumijev industrijo v Južni hemisferi. Gumijeva drevesa rastejo najboljšje v pasu, ki razteza 15 do 16 stopinj severno od obeh strah ekvatorja.

Naš največji vir gumija je morda ravno sedaj takozvan "reclaimed rubber." Ta je iz tukajšnjih smetiščnih odpadkov, starih gumijevih čevljev, gumijevih rokavic in drugih predmetov, naprave iz gumija, ki niso več v uporabi. Poslan nazaj v tovarne, z zvane reclaiming plants, mešan z nekim odstotkom novega gumija, se ta rekla material more vporablja v čimoma za isto svrhe, za nove, ki se rabi v raznih izdelkih, kot 300.000 ton na leto, kar remo ves stari gumij spet nazaj v reklamacijske tovarne. Mi lahko pomagamo pri tem, ako nabiramo stari gumij in prodamo pri najbližjem popalcu odpadkov.

Skoraj tretjina gumija rabi za vojaške svrhe, se pridobivati iz gumijevih odpadkov. Na primer, "raincoat" bi potrebovali približno tri četrtine funta, vihi odpadkov. (War Production Board, Washington, D. C.)

AMERIŠKI IDEALI

Ameriški ideali, misli in čin vladanja so danes preizkušnji — v neopazni preizkušnji vojne. Ameriški način življenja je s potrepljivim delom storilo tekom dolgih let. Od naše strani ne bomo dili nižji standard. Kot no, bo naša postrežba, odmev "ameriškega načina življenja."

August F. S.

POGREBNI ZAVOD
478 E. 152 St. IVand

Zakrajsek Funeral

Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 3115

OGLAŠAJTE V

"ENAKOPRAVNOSTI"

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD
6502 ST. CLAIR AVE.
Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljeni za najboljšo postrežbo.
COLLINWOODSKI URAD:
452 East 152nd Street
Tel: KENNEDY 2222

PROCES

PROTI RUSKIM ZAROTNIKOM

„Odpri sovražnikom front“ — kakor je to potrdil Rikov, kakor je to hočeš-nočeš moral potrditi Buharin.

V zvezi s tem vas hočem opozoriti, sodniki, kako je tudi tukaj Buharin skušal iz vode, kako je, ko je že priznal vez z vojaško zarotniško organizacijo Tuhačevskega in Jakira, skušal zaviti pomen besede „moramo“ odpri front, se skušal umakniti pravemu odgovoru na to vprašanje, ki je bilo zanj nadvse neprijetno.

Ali naj bi Buharin še tako preobračal posamezne besede in stavke, naj bi nas, še tako pošteno pripravili, da ima pojem „moramo“ razne pomene, četudi se označa z isto besedo — si mi ne daj razločno pred očmi, kaj bi Buharin resnično Buharinovo izjavil v tem vprašanju.

Buharin je skupno z Rikovim in Tomskim organiziral stvar, ki ni šala, temveč je jako resna — strmolavljenje Sovjetske vojske in Sovjetske oblasti, pri čemer so mu bila prav vsa sredstva dobra. Ko so tu ljudje izabili vsakršno oporo znotraj ZSSR, so obrnili vse svoje nade na to, da ZSSR sovražno državo, se dogovorili z njo o odprtju meje, o skupni nameri, da razorožijo sovjetsko ljudstvo, Sovjetsko državo, zato da bi se poskušalo izdajstvo povesti do oblasti, katero bodo morali v istem trenutku docela, povsem in popolnoma oddati v roke fašistov, ruke svojih pravih gospodarjev.

Dovolj je igrati se z besedami, dovolj ekvilibristike, „filozofije“! Šlo je za veleizdajstvo, prehod na stran sovražnika, odprtje fronte, za poraz ZSSR za uničenje naše domovine.

Vse špijonsko delo posameznih članov te zarote sta v vseh njegovih sektorjih v celoti dirigirala Buharin in Rikov. Vsi politični podatki so šli v priprave organov po kanalih in s pomočjo sredstev in vezi, ki so jih v rokah Rikova, Buharina, Gode in njihovih sokrivcev.

Tukaj pred sodiščem se je v obsegu razkrila vez Rikova, Buharina in Jagode s poizvedovalnimi službami cele vrste držav. Skupno z menjšimi, z Danom, z Maslovom, z i- z eserji, z II. Internacionalno, z nemškimi poizvedovalnimi službami, skupno z agresorji so skušali strmolaviti Sovjetsko oblast in obnoviti oblast pravega, starogrškega, stoprocentnega kapitalizma, pravo gospodstvo graščakov in fabrikantov.

Vse to škodljivstvo in izdajstvo se je prepletalo s sistematičnim dobavljanjem tajnih podatkov in raznovrstnega materiala inozemskim poizvedovalnim službam. Krestinski, Rosenholz, Ivanov, Šarangovič, Černov, Rakovski, Jagoda in drugi so sistematično izročali inozemskim poizvedovalnim službam tajnosti Sovjetske države.

O tem, da so zarotniki iz desničarsko - trockističnega bloka sistematično obsluževali tuje poizvedovalne službe, imamo verodostojne informacije. Navedem vam izpis iz tokijskega časopisa „Mialko“ od 20. februarja 1937, kjer je natisnjena informacija o tajni seji takozvane načrtno - proračunske komisije. Poslanec Josida je vprašal vojnega ministra generala Sugijana: „Ali je njemu in vojski znana prevozna sposobnost sibirskih železnic?“ Minister je odgovoril na vprašanje pritrdilno in rekel, da jim je prevozna sposobnost sibirskih železnic znana, da dobiva sistematične informacije o prevozni sposobnosti sibirskih železnic od elementov, ki se nahajajo v Rusiji in ki so v opoziciji napram sedanjim Sovjetski vladi. Preko njih dobivajo v Japonski informacije o sibirski železnici.

Tukaj so ti elementi, tukaj so ti vohuni, ogleduhi, hlapeci imperializma, ki trgujejo z interesi naše dežele. Tukaj so — agenti vojnega ministra, ki zbirajo svoje sile na mejah naše dežele, da bi napadli naše svete in nedotakljive meje.

Moranam vam vsekakor navesti še eno okoliščino. Organ japonskega ministra vnanjih zadev „Japan Times“ je v januarju 1937 napisal v uvodnem članku:

„To, da skušata obe državi — Nemčija in Japonska — dobiti vsakršno informacijo o ZSSR, ki more imeti vojaško vrednost, je treba prejeti kot fakt. Če bi tega ne delale, bi bile neumne in bi ne izpolnjevale svoje dolžnosti napram svoji državi in napram svoji deželi. Možnost oboroženega spopada s Sovjetsko Zvezo, kdaj v bodočnosti, ne more biti prepričevalno izključena, četudi je treba upati, da se to ne zgodi. Zatorej se morajo države pred katerimi stoji taka perspektiva, pripravljati na vse mogoče načine, da si v spopadu zagotovijo zmago.“

(Dalje prihodnje)

Eksperimentiranje z novim vozilom

Motoriziran vojaški voz, ki ga vidite na gornji sliki, je nekaka dvočrtilka, ker plava lahko po vodi in vozi po zemlji.

Jugoslovanski aktivni častniki govore domovini

London, (radio-JIC) — V četrtek 9. aprila je bila na londonski radijski postaji radijska oddaja Zdrženja Jugoslovanskih Aktivnih častnikov po pokroviteljstvu vojnega ministarstva jugoslovanske vlade. Najprej je govoril častnik Hrvat, ki je med drugim dejal:

„Mladi hrvatski častniki jugoslovanske vojske! Vi, ki ste dovršili našo Vojno akademijo in za katere obstoje naši skupni ideali! Kralj, domovina, Jugoslavija, poslušajte naročilo vašega tovariša, častnika Hrvata.“

„Kaj še vedno trpite Paveliča in njegove vstase, ki so prodali Dalmacijo sovražniku, ki so zaprli dr. Mačka in uvedli v Hrvatski teroristični režim, v katerem mro ne samo Srbi, ki jih je padlo na tisoče, temveč tudi Hrvati? Kaj boste dovoljevali, da ti zločinci govorijo v imenu hrvatskega naroda, s katerim nimajo ničesar skupnega? Oni podijo Hrvate v vojno proti bratom Rusom in proti njihovi lastni svobodi. Ali boste mar šli v borbo proti Srbom in proti jugoslovanskemu vojnemu ministru Draži Mihajloviću? Dvignite se in zrušite Paveličev režim čimprej in stopite v vrste borcev našega slavnega Draže Mihajlovića v borbo za svobodo in Jugoslavijo!“

Nato je govoril v našem jeziku angleški častnik, ki je svoj nagovor končal z besedami: „Jugoslavija si je s svojimi žrtvami bolj kakor vsaka druga država pridobila pravico, da vzame ugledno mesto pri posve-

tovanju zaveznikov, ko bo Nemec uničen in pravico do polnopravnega sodelovanja pri graditvi bodoče Evrope“.

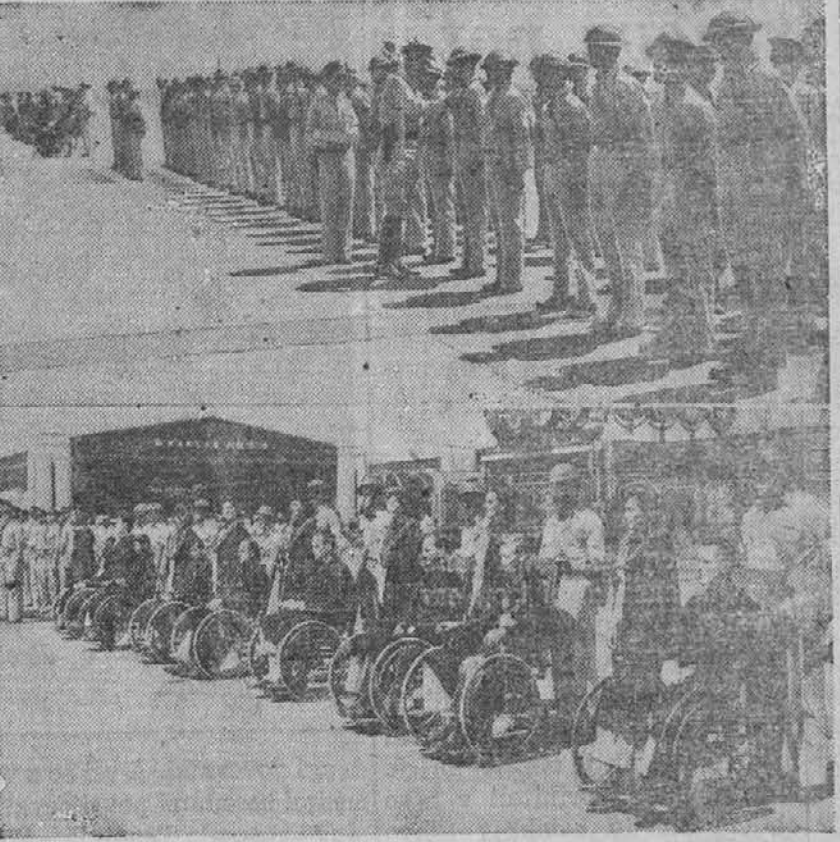
Nato je govoril srbski častnik in končal oddajo približno s temi besedami:

„Bratje v Srbiji, poslušajte naročilo srbskega častnika. Kaj ne vidite, da vas Nemci skušajo razdeliti in pogrti v medsebojne boje? Kaj ne vidite, da je sovražnik en sam? Vi vsi ste vojaki in častniki kralja Petra in Jugoslavije. Bodite složni, organizirajte vas in mesto v odporu. Vi boste skupaj z brati Slovenci in Hrvati obnovili našo domovino, Jugoslavijo. Ne prenačajte se in ne povzročajte strašnih žrtev za delne uspehe. Počakajte klica generala Mihajlovića, da se dvignete vsi skupaj, Srbi, Hrvati in Slovenci v borbo za vstajenje naše Jugoslavije!“

Kralj Peter II. med Čehoslovaki

LONDON, 21. aprila (JIC) — Danes je jugoslovanski kralj Peter v spremstvu predsednika Svobodana Jovanovića, ministra dvora Radoja Kneževića, jugoslovanskega poslanika Večeslava Vilderja in drugih odličnikov obiskal čehoslovansko brigado. Pozdravil ga je predsednik dr. Beneš, Mgr. Šramek, general Ingr, vojni odposlanik Lipa in člani čehoslovanske vojaškega zastopništva. Vojaška godba je zaigrala jugoslovansko in čehoslovansko himno. Kralj je pozdravil zastopnike, pregledal

Masno odlikovanje letalcev

Na gornji sliki vidimo prizor na Hickam letališču na Havajih, kjer je bilo 141 letalcev hkrati odlikovanih za svoje junaštvo v bojih. Na spodnji sliki pa vidimo ranjene letalce, ki so se udeležili ceremonij.

častno četo in jo vojaško pozdravil. Po majhni južini sta kralj Peter in predsednik Beneš pregledala enote neodvisne brigade in motorizirane oddelke. Pristostvovala sta tudi inspektor zavezniške vojske in angleški general, poveljnik vojaškega okrožja. Ko je poveljnik dal znak za pozdrav z orožjem, je godba zaigrala čehoslovansko koračnico „Libuše“, nato pa jugoslovansko, čehoslovansko in britansko državno himno. Kralj je stopil v ospredje in pozdravil brigado. Nato so kralj, Beneš in spremljevalci pozdravili čehoslovansko vojsko v mimohodu: najprej motorizirane enote in nato pehoto.

Pri kosilu v častniški obednici prve čete je dr. Beneš nazdravil v čehoslovanski in izrazil dobrodošlico vrhovnemu poglavarju jugoslovanske države ob njegovem prihodu med čehoslovanske vojske pod soncem Velike Britanije.

„Dobro se še spominjamo prejšnje svetovne vojne“, je dejal dr. Beneš, „ko so se naše čete borile v vrstah srbskih divizij. Sedaj samo obnovljamo stare prijateljske zveze, ki tradicionalno spajajo naše bratske narode. Izkušnje iz vojne so utrdile in še vedno utrjujejo naše odkritosrčno bratstvo. Spominjam se vašega velikega očeta, ki sem z njim mnogo let tesno sodeloval. Iz naših skupnih naporov za utrditev skupne in posamične varnosti je vznikla v dvajsetih letih jugoslovansko - čehoslovanska vzajemnost. Naši vojaki sta bili važen branik te vzajemnosti. Okolišči-

ne niso bile naklonjene in naši vojski niste ostali tako močni kot nekdanj. Sedaj pa se borijo z ramo ob ramo. Prisrčni odnos, ki so vedno obstajali med našima vojskama, so še vedno živili in vse kaže, da se bodo še utrdili. Z občudovanjem gledamo herojski odpor jugoslovanske vojske, viteških četnikov in vsega vašega naroda. S svojo odporom general Mihajlović nadaljuje sijajne tradicije jugoslovanskega naroda in Jugoslavija na ta način daje svoj krvavi prilog za novo osvobodjenje in vrnitev izgubljene neodvisnosti. Prav nič ne čudim, da se bodo želje naših dveh narodov na koncu vojne izpolnile in da bodo pravice naših dveh držav vnovič priznane in obnovljene, kakor so bile po koncu prejšnje vojne. Ko bo Srednja Evropa obnovljena boste naši dve državi šle po istih političnih poteh jugoslovanski odnosaji bodo zanesljivo zagotovili našo bodočnost in istočasno zavarovali mir v tem delu Evrope.“

Nato je kralj dvignil čašo v čast predsedniku Benešu in nazdravil našega kralja in za sedanje in bodoče sodelovanje naših vojsk in hitro zmago zavezniškov, je kralj odgovoril v srbohrvaščini ter izrazil svoje popolno zadovoljstvo, da je pred

brati Čehoslovaki. Nato je dejal:

„Preteklost nam kaže, katerega pota se moramo čvrsto držati v naši bodočnosti. V prejšnji vojni Čehoslovaki niso sodelovali samo na političnem polju, temveč so se junaško borili v vrstah srbske vojske.“

Po vojni je kralj Aleksander soglašal z Masarykovim in Beneševim glediščem o potrebi tesnega sodelovanja med obema državama in vojskama na temeljih skupne zunanje politike. Po smrti mojega očeta je prišlo do boleče spremembe in zunanji politiki obeh držav ste bili razdvojeni in proti pripravi jugoslovanskega naroda. A vi in vsi bratje Čehoslovaki dobro veste, da je vsak posameznik v Jugoslaviji z vami čutil trpljenje, ki je doletelo vaš narod, prav tako kakor če bi bilo njihovo lastno trpljenje. Čim je jugoslovanski narod usmeril svojo državno politiko po svoji lastni volji, so se Čehoslovaki in Jugoslovani takoj našli na skupni poti. Srečen sem, da je meni, mojemu narodu in vladi pripadlo delo obnoviti tradicionalnega čehoslovanske - jugoslovanskega sodelovanja.

Junaški, odločni in načrtni odpor čehoslovanske vojske je vašemu narodu pridobil priznanje zaveznikov in vsega civiliziranega sveta. Neizmerne žrtve vašega naroda so pokazale vašo neizčrpno življensko moč in priborile vašemu narodu pravico za prevzem položaja, ki ga v novi ureditvi zasluži in do katerega bo po zmagi prišel. Oba naša naroda sta odločilna v borbi za to zmago.

Prejšnja in sedanja sloga v borbi kaže, da sta oba naša naroda povezana ne samo z diplomatsko in vojaško zvezo, temveč tudi z globokim občutkom skupne usode. Tako bo nedvomno ostalo tudi takrat, ko bo vsa Srednja Evropa preurejena. Tesno politično sodelovanje, ki ga zahteva geografska lega in utrjeni čehoslovanski jugoslovanski odnosaji bodo zanesljivo zagotovili našo bodočnost in istočasno zavarovali mir v tem delu Evrope.“

EUROPE'S UNDERGROUND GROWS —by Low

ALL WIRELESS SETS ABSOLUTELY VERBOTEN

CAVES, DANCEHALLS, CINEMAS, MEETING-PLACES CLOSED

PUNISHMENT FOR DISOBEDIENCE DEATH TWICE OVER

NEIL HITLER

ANTI-JAIRMANY CALLING...ANTI-JAIRMANY CALLING...

BACK'EM UP

SAVE CLEAN PAINT LIGHT PLANT KEEP FIT for Victory

CLEAN-UP TIME

April 27 to May 2

Clean-Up Committee

Consumer-Defence Committee

THE CALL TO THE COLORS! IS A CALL FOR DOLLARS

Dig deep. Strike hard. Our boys need the planes, ships, and guns which your money will help to buy.

Go to your bank, post office, or savings and loan association. Tell them you want to buy Defense Bonds regularly, starting now.

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK?

Ce ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znanцу, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek!

Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite upravnistvu, ki bo radi volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

IME: _____

NASLOV: _____

Zastopnik: _____

Plačal \$ _____ Dne _____ 19 _____

